

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP nima prostorov za izvajanje pridržanj.²

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen in opravljen dne 6. 10. 2015.**³
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec Varuha) ter en predstavnik pogodbene nevladne organizacije (SKUP – Skupnost privatnih zavodov).
- ▶ **Vsebina obiska:** sprejeli so nas dežurni policist in nato komandir in pomočnik komandirja, s katerima smo opravili pregled prostorov PP, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja in opravili zaključni pogovor.

¹ V letu 2015 (v času od 1. 1. 2015 pa do 6. 10. 2015) so policisti te PP odredili skupaj 31 pridržanj.

² Vsa pridržanja, ki jih odredijo policisti te PP se izvedejo v Centru za pridržanja Ljubljana oziroma na drugih PP, ki imajo prostore za pridržanje.

³ Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 18. 11. 2011.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) 21. 10. 2015, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 1. 12. 2015, torej 41. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je policist te PP pripravil prevod plakata o pravicah pridržane osebe v romski jezik.

DPM: predlagamo, da se preuči možnost namestitve video nadzora v sobi za stranke, kamor se pridržana oseba namesti do prevoza v Center za pridržanje Ljubljana.

MNZ: sporočamo, da bodo na PP Grosuplje video nadzorno opremo v prostor za sprejem strank, ki ga uporabljajo tudi za namestitve oseb, ki jim je odvzeta prostost, predvidoma namestili v letu 2016.

DPM: predlagamo, da se en izvod seznama odvetnikov namesti v sobo za stranke, kjer bo na voljo pridržani osebi.⁴

MNZ: sporočamo, da so na PP Grosuplje seznam odvetnikov na namestili tudi v prostor za sprejem oseb, ki jim je odvzeta prostost.

DPM: predlagamo, da se brošura MNZ s pravicami pridržane osebe v več jezikih permanentno namesti v sobo za stranke.⁵

MNZ: sporočamo, da se na PP Grosuplje za stranke in za sprejem oseb, ki jim je odvzeta prostost, uporablja isti prostor. Zaradi tega se bo nova brošura, ko bo natisnjena, namestila v ta prostor (policistom je sedaj dostopna v elektronski obliki). Obvestilo o pravicah osebe, ki ji je odvzeta prostost, se v ustreznem jeziku (tudi romskem) sproti natisne in izroči osebi.

DPM: predlagamo, da se preuči možnost drugačnega dostopa do PP, ki bo dostop na bolj prijazen način omogočalo tudi invalidnim osebam oziroma da se ob vznožje PP namesti vsaj klicni zvonec, ki bo povezan s pisarno dežurnega policista.⁶ Prav tako smo predlagali, da se prouči možnost ureditve delovnega mesta dežurnega policista na način, da bo bolj varno ter da bo strankam preprečeval možnost napada na dežurnega policista.⁷

MNZ: sporočamo, da je v zvezi z dostopom za invalide na PP Grosuplje sklenjena pogodba za izdelavo projektne dokumentacije, v kateri so vključene tudi pomanjkljivosti, ki se nanašajo na dostop za invalidne osebe, kakor tudi neustrezni prostori dežurnega policista z vidika varnosti. Za invalidne osebe bo nameščena govorna naprava, povezana s prostorom dežurnega policista.

⁴ V sobi za stranke DPM ni našel seznama odvetnikov, ki bi bil na voljo pridržani osebi, je pa bil slednji najden pri dežurnem policistu in datiran 2. 8. 2015.

⁵ V sobi za stranke je DPM pogrešal tudi brošuro MNZ s pravicami pridržane osebe skupaj s prevodi v več jezikov. Ob obisku je bilo ugotovljeno, da bila brošura MNZ s pravicami pridržane osebe v več jezikih pri dežurnem policistu. Glede načina izročitve brošure MNZ je pomočnik komandirja pojasnil, da ta takoj izroči pridržani osebi.

⁶ Navkljub izpostavitvi problematike dostopa strank do dežurnega polista v prejšnjem poročilu, je DPM ugotovil, da je dostop do dežurnega policista še vedno mogoč le po stopnicah in da ob njihovem vznožju ni nameščenega klicnega zvonca, ki bi dežurnega policista opozoril na morebitno prisotnost invalidne osebe.

⁷ Prav tako je bilo ugotovljeno, da ni bilo realizirano prejšnje priporočilo DPM, ki se je nanašalo na ureditev prostora dežurnega policista. Tako je bilo ponovno ugotovljeno, da je dežurni policist od strank ločen le z delovnim pultom, na katerem je nameščeno navadno steklo, v ta prostor pa je mogoče preprosto vstopiti skozi

DPM: predlagamo, da se policiste CPL opozori na več natančnosti pri navajanju podatkov v obrazce, potrebne za izvajanje pridržanj.⁸

MNZ: sporočamo, da so bili policisti na napake v potrdilu o odvzetih predmetih pridržani osebi opozorjeni na natančnost pri vpisovanju podatkov.

DPM: predlagamo, da se primer vnosa pridržane osebe znova pregleda in da sporočite svoje ugotovitve in morebitne ukrepe v tej zvezi.⁹

MNZ: v zvezi vnosa podatkov obveščamo, da je evidenca zasnovana tako, da se pri osnovnem zapisu prikažeta le nemo ime in priimek, tudi če ima oseba dve imeni ali dva priimka. V zvezi z istim primerom je policist v obrazec »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« vnesel podatek, v katerem prostoru je bila oseba pridržana, v zgornji desni kot dokumenta.

DPM: predlagamo, da se policiste CPL opozori, da je tudi v obrazec »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek, treba evidentirati podatek v katerem prostoru za pridržanje je bila pridržana oseba v času pridržanja nameščena.¹⁰

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni, da je ustrezneje, se ta podatek zabeleži v tekstovnem delu obrazca.

vrata, ki so konstantno odprta. Delovno mesto dežurnega policista je tako po oceni DPM še vedno neustrezno, zlasti z vidika varnostni policista.

⁸ Pri pregledu primera pridržanja (27. 9. 2015, začetek postopka ob 00.35 uri in pridržanje odrejeno med 00.40 do 9.30 uro, na podlagi drugega odstavka 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) v obrazcu »Potrdilo o odvzetih predmetih pridržani osebi«, ki je bil pridržani osebi sicer izdelan s strani policista CPL, ugotovljeno, da sta na njem navedena dva odvzeta predmeta, pri čemer pa je bilo v obrazcu v rubriki »Zaključeno pod zaporedno številko:« navedeno število odvzetih predmetov »03 (tri)«.

⁹ Pri pregledu pridržanja (6. do 8. 4. 2015, začetek postopka ob 13.15 uri in pridržanje odrejeno od 13.40 in 11.00 ure, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo s pregledom dokumentacije primera ugotovljeno, da ima pridržana oseba dva priimka, ki pa na izpisu iz knjige pridržanj (FIO evidence) ni bil razviden. Pomočnik komandirja je pojasnil, da sta za osebo v FIO evidenco vnesena oba priimka, vendar se na izpisu vedno vidi le en, kar je praktično tudi pokazal v računalniku. Tako je bilo ugotovljeno, da je pridržana oseba v računalniško evidenco dejansko vnesena dvakrat. Iz navedenega torej izhaja, da bi bila pridržana oseba ob izdelavi izpisa iz knjige pridržanj v takšnem primeru, lahko izpisana tako z enim ali drugim priimkom. Takšno prakso vnosov smo sedaj videli prvič, saj smo ob dosedanjih obiskih PP, v primeru, da je imela pridržana oseba npr. ali dva priimka ali dve imenu, na izpisih iz FIO evidence to tudi vedno videli.

¹⁰ Pri pregledu obrazca »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«, ki ga je v delu »opravila med pridržanjem/zadržanjem« izpolnjeval policist CPL, ugotovili, da v njem ni navedeno, v kateri prostor za pridržanje (čeprav jih je več) je bila pridržana oseba nameščena.